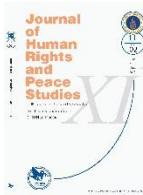

Journal of Human Rights and Peace Studies

journal homepage: <https://www.tci-thaijo.org/index.php/HRPS/index>

EDITORIAL

Chomkate Ngamkaiwan¹, *Editor*

This issue of Human Rights and Peace Studies (Vol. 11, No. 2, July–December 2025) brings together seven articles that engage with enduring and emerging questions about violence and authority, the production of knowledge, and the role of education and institutions in shaping more just and peaceful futures. Although the contributions span diverse contexts—from Myanmar and Israel–Palestine to classrooms, communities, and international peace operations—they are connected by a shared concern with how human rights and peace are practiced, interpreted, and negotiated in everyday social and political life.

The issue opens with Cheery Zahau's article, "The Relevance of Foucault's Theory of Power to an Understanding of Military Indoctrination, a Culture of Violence and Human Rights Discourse in Myanmar." Situating military indoctrination within broader social processes, the article examines how authoritarian power is sustained not only through coercion but also through normalization, conformity, and self-censorship. Using Foucault's theory of power as an analytical lens, Soe explores how these dynamics shape everyday life as well as the contours of human rights discourse in Myanmar. Attention is also given to moments of tension and change, including shifting attitudes among younger soldiers, underscoring the contested and evolving nature of power in a society marked by prolonged conflict. This perspective establishes a thematic foundation for the issue, which repeatedly returns to questions of how power is reproduced through institutions, knowledge, and routine practices.

Concerns about knowledge, learning, and environmental responsibility are addressed in Sarayoot Ratsamee's article, "Designing Learning Activities on Climate Change through Metaverse Media with Spatial Audio to Promote Environmental Awareness among High School Students in Khon Kaen Province." Based on empirical classroom research, the study

¹ Lecturer at Institute of Human Rights and Peace Studies, Mahidol University, Thailand

demonstrates that metaverse-based learning activities, particularly those incorporating spatial audio, can significantly enhance students' environmental knowledge, awareness, and engagement. Framed within the broader context of climate change as a human rights issue, the article highlights how well-designed educational interventions can strengthen students' understanding of environmental justice, access to information, and the social dimensions of climate impacts. By integrating immersive simulation, design thinking, and collaborative policy-oriented discussion, the study positions learners as active participants in reflecting on environmental, social, and economic interconnections. In doing so, it underscores the role of education as an enabling right that supports environmental citizenship and more meaningful participation in future climate-related decision-making.

Education as a site of peacebuilding is explored in "Home Visits as a Tool for Promoting Peace Education and Cooperation Between Schools and Families in Borderline Communities," by Natataporn Singsorn and colleagues. The article revisits home visits as an established practice within the Thai education system, reinterpreting them through the lens of peace education and nonviolent approaches. Drawing on interviews with teachers and parents in borderline communities, the study shows how home visits can strengthen trust and cooperation between schools and families, while also revealing significant limitations in current practice. In particular, the authors point to gaps in teachers' training in peace-oriented skills such as conflict management, deep listening, and the creation of psychosocial safe spaces. By reframing teachers as peace practitioners rather than administrative intermediaries, the article emphasizes the importance of context-sensitive training and institutional support if home visits are to function as meaningful spaces for fostering peace at the family and community levels.

A more conceptual engagement with knowledge appears in Theptawee Chokvasin's article, "Political Epistemology and Insufficient Cognizance of the Truth of Climate Change." Offering a philosophical examination of climate science knowledge, the article considers how climate change is understood, justified, and communicated beyond expert communities. Central to the analysis is the distinction between recognizing climate change as a consensual scientific truth and evaluating future-oriented policy responses. Drawing on debates in social and political epistemology, Chokvasin introduces the idea of an epistemic "trap" that can narrow public understanding when climate knowledge is framed too exclusively through expert authority or predictive uncertainty. The article thus calls attention to the socially embedded and intergenerational nature of knowledge creation, and to the conditions under which climate knowledge gains broader legitimacy in public and policy debates.

The issue's engagement with conflict and international politics is developed further in Yakub Halabi's article, "Ethnic Democracy, Deterrence and the Monadic Democratic Peace Model in Israel's Policy towards the Palestinians." Examining the assumptions of monadic democratic peace theory, the article asks whether democratic restraint and compliance with international law hold in the case of Israel's policies toward the Palestinians. Conceptualizing Israel as an ethnic democracy—one that maintains free and fair elections while privileging Jewish citizens—Halabi argues that ethnic exclusion and deterrence logic help explain patterns of military escalation and violations of international humanitarian law. Through analysis of policies such as the Gaza blockade, settlement expansion, and Israel's response to the 7 October attack, the article demonstrates how these dynamics undermine the applicability of democratic peace theory in protracted conflict settings.

A further focus on Myanmar appears in "Evaluating Legal Education Reform in Myanmar: Implications for Peace and Justice (2010–2020)," by Nan Kham Mai and colleagues. Grounded in a multi-site empirical study informed by Critical Legal Studies, the article evaluates whether legal education reform during Myanmar's period of political transition contributed to advancing the rule of law and equal access to justice under SDG 16.3. Drawing on surveys and interviews with lecturers and students across ten universities, the study identifies significant inequalities in the implementation of reforms across curriculum, teaching methods, capacity-building, research environments, and academic freedom. Rather than treating reform as inherently progressive, the analysis highlights how uneven resource distribution risks producing a two-tier legal profession, with lasting implications for justice sector development. By documenting pre-coup conditions, the article provides valuable baseline insights for understanding how subsequent political changes may further shape legal education and access to justice in Myanmar.

The issue concludes with Sabeel Ahmad Naeem's article, "Analyzing the Evolution of UN Peacekeeping through Positive Peace (1948–2025)." Tracing the development of United Nations peace operations from early observer missions to contemporary multidimensional deployments, the article examines how evolving conflict dynamics have reshaped peacekeeping mandates and operational risks. Using the framework of positive peace, the study highlights the growing challenges posed by intra-state conflicts, asymmetric warfare, environmental pressures, and rapid technological change. By linking peace theory with practical concerns such as operational safety, misinformation, and emerging technologies, the article underscores the need for adaptive, theory-informed approaches if UN peacekeeping is to remain effective in increasingly complex security environments.

Taken together, the articles in this issue demonstrate that the pursuit of human rights and peace is shaped less by abstract commitments than by how power, knowledge, and institutions operate in practice. Across contexts that include military rule, climate education, legal reform, community engagement, and international peace operations, the contributions draw attention to inequality, implementation, and lived experience. Rather than offering simple solutions, the issue invites careful reflection on how peace and justice are built, constrained, and reimagined within complex social and political settings.

บทบรรณาธิการ

ชุมเกตุ งามไกวัล²

สารสารสิทธิ์และสันติศึกษา ปีที่ 11 ฉบับที่ 2 ได้รวบรวมบทความวิชาการจำนวนเจ็ดบทความที่ร่วมกันตั้งค่าความสำคัญเกี่ยวกับความรุนแรงและอำนาจ การก่อรุปขององค์ความรู้ ตลอดจนบทบาทของการศึกษาและสถาบันต่าง ๆ ในการสร้างสังคมที่เป็นธรรมและสงบสุข แม้บริบทของบทความจะครอบคลุมพื้นที่ที่หลากหลาย ตั้งแต่เมียนมา อิสราเอล-ปาเลสไตน์ ไปจนถึงห้องเรียน ชุมชน และปฏิบัติการรักษาสันติภาพระดับนานาชาติ แต่บทความเหล่านี้ต่างเชื่อมโยงกันและกันผ่านข้อกังวลร่วมกันต่อวิธีที่สิทธิมนุษยชนและสันติภาพภูมิปฏิบัติ ถ่ายทอด และต่อรองในโลกของความเป็นจริง ทั้งในทางสังคมและทางการเมือง

สารสารฉบับนี้เปิดตัวด้วยบทความของ Cheery Zahau เรื่อง “The Relevance of Foucault’s Theory of Power to an Understanding of Military Indoctrination, a Culture of Violence and Human Rights Discourse in Myanmar” ว่าด้วยการวิเคราะห์การปลูกฝังอุดมการณ์ทางทหารในประเทศเมียนมาในฐานะกระบวนการทางสังคมที่หล่อหลอมและทำให้อำนาจแบบอำนาจนิยมดำรงอยู่ได้อย่างต่อเนื่องไม่ใช่เพียงผ่านการบังคับใช้กำลัง แต่รวมถึงการทำให้ความรุนแรงเป็นเรื่องปกติ การยอมจำนน และการเช็นเชอร์ตนเอง โดยใช้กรอบแนวคิดอำนาจของฟูโก๊ต ผู้เขียนชี้ให้เห็นว่ากลไกเหล่านี้ส่งผลทั้งต่อชีวิตประจำวันและต่อวัฒนธรรมด้านสิทธิมนุษยชนในสังคมเมียนมา นอกจากนี้ บทความยังให้ความสำคัญกับสัญญาณของภาวะตึงเครียดและการเปลี่ยนแปลงของอำนาจ เช่น ทัศนคติที่แปรเปลี่ยนของทหารรุ่นใหม่ ซึ่งสะท้อนลักษณะของการท้าทายต่ออำนาจและการต่อรองท่ามกลางความขัดแย้ง ยังเดียวกัน ที่มุ่งมองนี้ช่วยวางแผนครอบประเด็นสำคัญของทั้งฉบับ ซึ่งช่วยให้เราหันกลับไปพิจารณาถึงวิธีที่อำนาจถูกผลิตขึ้นผ่านสถาบัน ความรู้ และการปฏิบัติในชีวิตประจำวัน

ประเด็นเรื่องความรู้และการเรียนรู้ปรากฏอย่างชัดเจนในบทความของ Sarayoot Ratsamee เรื่อง “Designing Learning Activities on Climate Change through Metaverse Media with Spatial Audio to Promote Environmental Awareness among High School Students in Khon Kaen Province” ซึ่งนำเสนอผลการวิจัยเชิงประจักษ์จากห้องเรียน โดยแสดงให้เห็นว่าสื่อเมตาเวิร์ส โดยเฉพาะการใช้ระบบเสียงรอบทิศทาง สามารถส่งเสริมความรู้ ความเข้าใจ และความตระหนักรู้ด้านสิ่งแวดล้อม ของนักเรียนได้อย่างมีนัยสำคัญ เมื่อนำมาพิจารณาในบริบทของการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในฐานะประเด็นด้านสิทธิมนุษยชน บทความนี้สะท้อนบทบาทของการศึกษาในฐานะสิทธิที่เอื้อให้ผู้เรียนเข้าถึงข้อมูล เข้าใจผลกระทบเชิงโครงสร้างของปัญหาสิ่งแวดล้อม และตระหนักรู้มิติทางสังคมและความเป็นธรรมด้านสิ่งแวดล้อม การออกแบบกิจกรรมที่ผ่านการจำลองสถานการณ์ การคิดเชิงออกแบบ และการอภิปรายเชิงนโยบายร่วมกัน ช่วยวางผู้เรียนในฐานะผู้มีส่วนร่วมอย่างกระตือรือร้นในการเชื่อมโยงประเด็นสิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ และสังคม บทความจึงชี้ให้เห็นศักยภาพของการเรียนรู้แบบ

² สถาบันสิทธิมนุษยชนและสันติศึกษา มหาวิทยาลัยมหิดล

มีส่วนร่วมในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมเชิงความหมายต่อการตัดสินใจด้านสภาพภูมิอากาศในอนาคต การศึกษาถูกนำมาพิจารณาในบริบทการสร้างสันติภาพในระดับชุมชนในบทความ “Home Visits as a Tool for Promoting Peace Education and Cooperation Between Schools and Families in Borderline Communities” โดย Natataporn Singsorn และคณะ บทความนี้มีได้นำเสนอการเยี่ยมบ้านในฐานะกิจกรรมใหม่ หากแต่กลับมาทบทวนแนวปฏิบัติที่มีอยู่แล้วในระบบการศึกษาไทยผ่านกรอบสันติศึกษาและสันติวิธี จากการสัมภาษณ์ครูและผู้ปกครองในชุมชนชายขอน ผู้เขียนชี้ให้เห็นว่าการเยี่ยมบ้านสามารถเสริมสร้างความไว้วางใจและความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับครอบครัวได้จริง ขณะเดียวกันก็สะท้อนข้อจำกัดที่ยังดำรงอยู่ โดยเฉพาะการขาดทักษะด้านสันติวิธีของครู เช่น การจัดการความขัดแย้งอย่างสงบ การรับฟังอย่างลึกซึ้ง และการสร้างพื้นที่ปลอดภัยทางจิตใจ การเสนอให้มองบทบาทครูในฐานะ “นักสันติวิธี” มากกว่าผู้ประสานงานเชิงธุรกิจ ช่วยชี้ให้เห็นความจำเป็นของการพัฒนาศักยภาพและการสนับสนุนเชิงสถานบันอย่างเหมาะสมกับบริบทของชุมชน

ในเชิงแนวคิดที่มีความเป็นนามธรรมมากขึ้นนั้น บทความของ Theptawee Chokvasin เรื่อง “Political Epistemology and Insufficient Cognizance of the Truth of Climate Change” เสนอการวิเคราะห์เชิงปรัชญาเกี่ยวกับการรับรู้และการให้ความชอบธรรมต่อความรู้ด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ บทความนี้ตั้งคำถามถึงช่องว่างระหว่างการยอมรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในฐานะความจริงทางวิทยาศาสตร์ กับความเข้าใจในการประเมินและตัดสินใจเชิงนโยบายในอนาคต ผ่านกรอบญาณวิทยาสังคมและญาณวิทยาการเมือง ผู้เขียนได้เสนอแนวคิดเรื่อง “กับดักเชิงญาณวิทยา” ที่อาจจำกัดความเข้าใจของสาธารณะเมื่อความรู้ถูกผูกขาดอยู่กับผู้เชี่ยวชาญหรือความไม่แน่นอนในการคาดการณ์ต่าง ๆ บทความนี้จึงชวนให้มองความรู้ในฐานะกระบวนการทางสังคมที่ต้องอาศัยฉันทามติ และการยอมรับร่วมกันระหว่างคนต่างรุนหรือต่างช่วงวัย

ประเด็นความขัดแย้งและการเมืองระหว่างประเทศได้รับการขยายความในบทความของ Yakub Halabi เรื่อง “Ethnic Democracy, Deterrence and the Monadic Democratic Peace Model in Israel’s Policy towards the Palestinians” ซึ่งทดสอบสมมติฐานของทฤษฎีสันติภาพประชาธิปไตยเชิงเอกเทศ ผ่านกรณีอิสราเอล ผู้เขียนเสนอกรอบแนวคิด “ประชาธิปไตยเชิงชาติพันธุ์” เพื่อชิบายสภาพของรัฐที่มีการเลือกตั้งเสรี แต่ให้สิทธิและอภิสิทธิ์แก่พลเมืองบางกลุ่มเป็นหลัก บทความชี้ให้เห็นว่าการกีดกันเชิงโครงสร้างและตระรักษาระบบการยับยั้งมีส่วนอธิบายการยกระดับความรุนแรงและการละเมิดกฎหมายมนุษยธรรมระหว่างประเทศ ผ่านการวิเคราะห์นโยบายต่าง ๆ เช่น การปิดล้อมชานชาลา การขยายตัวในฐานะ และการตอบโต้เหตุการณ์ 7 ตุลาคม ที่นำไปสู่การยกระดับปฏิบัติการทางทหาร บทความนี้จึงตั้งคำถามต่อความหมายของความสงบของการนำทฤษฎีสันติภาพประชาธิปไตยมาอธิบายบริบทความขัดแย้งที่ยืดเยื้อ โดยเฉพาะในกรณีที่โครงสร้างประชาธิปไตยเองเป็นส่วนหนึ่งของปัญหา

บทความ “Evaluating Legal Education Reform in Myanmar: Implications for Peace and Justice (2010–2020)” โดย Nan Kham Mai และคณะ จึงชวนเราหันกลับมาพิจารณาประเด็นการปฏิรูปการศึกษากฎหมาย ผ่านกรณีศึกษาในเมียนมาช่วงปี ค.ศ. 2010–2020 ซึ่งเป็นการศึกษาภาคสนามเชิงประจักษ์หลายพื้นที่ โดยใช้กรอบนิติศาสตร์แนววิพากษ์ เพื่อประเมินการปฏิรูปการศึกษากฎหมาย

ในช่วงการเปลี่ยนผ่านทางการเมือง บทความประเมินว่าการปฏิรูปดังกล่าวมีส่วนสนับสนุนหลักนิติธรรม และการเข้าถึงความยุติธรรมตามเป้าหมาย SDG 16.3 หรือไม่ ผลการวิจัยจากแบบสำรวจและการสัมภาษณ์ในสิบมหาวิทยาลัยซึ่งให้เห็นถึงความเหลื่อมล้ำอย่างมีนัยสำคัญในการดำเนินการปฏิรูป ทั้งในด้านหลักสูตร วิธีการสอน การพัฒนาศักยภาพ การวิจัย และเสรีภาพทางวิชาการ ผู้เขียนเตือนว่าการปฏิรูปที่กระจายทรัพยากรอย่างไม่เท่าเทียมอาจนำไปสู่การเกิดวิชาชีพกฎหมายแบบสองระดับ และส่งผลกระทบต่อการพัฒนาภาคความยุติธรรม บทความนี้ยังทำหน้าที่เป็นข้อมูลฐานสำคัญในการทำความเข้าใจผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองหลังปี ค.ศ. 2021 ต่อการศึกษากฎหมายในเมียนมา

บทความปิดจบของสารฉบับนี้โดย Sabeel Ahmad Naeem เรื่อง “Analyzing the Evolution of UN Peacekeeping through Positive Peace (1948–2025)” นำเสนอภาพรวมเชิงประวัติศาสตร์ของการพัฒนาการกิจรักษาสันติภาพของสหประชาชาติ จากการกิจสังเกตการณ์ในระยะแรกสู่การกิจแบบพหุมิติในปัจจุบัน โดยใช้กรอบแนวคิดสันติภาพเชิงบวก บทความนี้ให้เห็นว่าการเปลี่ยนแปลงของลักษณะความขัดแย้ง ความท้าทายด้านสิ่งแวดล้อม และความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ได้เพิ่มทั้งความคาดหวังและความเสี่ยงในการปฏิบัติงานของผู้รักษาสันติภาพ การเชื่อมโยงทฤษฎีกับประเด็นเชิงปฏิบัติ เช่น ความปลอดภัย ข่าวลวง และเทคโนโลยีใหม่ ๆ ช่วยตอกย้ำความจำเป็นของแนวทางที่ยึดหยุ่นและมีรากฐานทางทฤษฎีเพื่อให้การรักษาสันติภาพยังคงมีประสิทธิผลในโลกที่ซับซ้อนมากขึ้น

เมื่อพิจารณาร่วมกัน บทความทั้งเจ็ดในสารฉบับนี้สะท้อนให้เห็นว่าสิทธิมนุษยชนและสันติภาพไม่ได้ดำเนินอยู่ในฐานะอุดมคติโดยตัว หากแต่ถูกกำหนดผ่านอำนาจ ความรุ้ง และโครงสร้างสถาบันในทางปฏิบัติ ตั้งแต่บริบทของการทหาร การศึกษา การปฏิรูปกฎหมาย ไปจนถึงปฏิบัติการรักษาสันติภาพระหว่างประเทศ บทความทั้งหมดซึ่งให้เห็นความสำคัญของการพิจารณาความเหลื่อมล้ำ กระบวนการดำเนินการ และประสบการณ์ของผู้คนจริง มากกว่าการมองหาคำตอบที่ง่ายดาย สารฉบับนี้จึงเชิญชวนผู้อ่านให้ร่วมคิดครวญถึงเงื่อนไขที่ทำให้สันติภาพและความยุติธรรมเกิดขึ้น ถูกจำกัด หรือถูกจินตนาการขึ้นใหม่ในบริบททางสังคมและการเมืองที่ซับซ้อนนั่นเอง